

‘politiestad’ op spandoeken verschijnen. Is er in deze voorgeprogrammeerde polariteit tussen repressie en ‘democratische tolerantie’ een duurzaam debat mogelijk over modaliteiten van (elektronisch) toezicht in termen van ‘ethics of care’? Of is het oude verzet toch nog de betere optie?

REFERENTIES

- COUNCIL OF EUROPE (2014). Recommendation CM/Rec (2014)4 on electronic monitoring.
- FIJNAUT, C. (2014). *Criminologie en strafrechtsbedeling*. Antwerpen/Cambridge: Intersentia.
- GEENS, K. (2015). Het Justitieplan. Een efficiëntere justitie voor meer rechtvaardigheid, Beleidsnota 18 maart 2015.
- MATTHIESEN, T. (1974). *The politics of abolition*. United Kingdom: Martin Robertson & Company Ltd.
- VERVAELE, J. (1984). Criminele politiek: het gladde ijs tussen criminologie en strafrechtsbedeling; Historische reflecties over het ontstaan en de rol van de ‘Gesamte Strafrechtswissenschaften’ in de sociale rechtstaat. *Panopticon*, 5(2), 111-140.

JEUGDRECHT EN JEUGDHULP / JUVENILE JUSTICE AND YOUTH CARE

Justitiële trajecten in de volwassenheid van delinquente meisjes verschenen voor de jeugdrechtbank

AN NUYTIENS^a

- ^a Postdoctoraal onderzoekster, onderzoeksgroep Crime & Society (CRiS), Vrije Universiteit Brussel (Corresp.: An.Nuytiens@vub.ac.be).

1. INLEIDING

Criminologisch onderzoek bracht heel wat inzichten in (risicofactoren voor) de instroom van delinquente meisjes in het jeugdbeschermingssysteem. Veel minder is echter bekend over de uitstroom, namelijk hoe de verdere justitiële trajecten van deze meisjes verlopen in de volwassenheid (BRIGHT *et al.*, 2011; COLMAN *et al.*, 2009). In onderzoek naar trajecten na uitstroom wordt bovendien vaak gefocust op specifieke subgroepen zoals geplaatste meisjes of meisjes die zeer zware feiten pleegden. Zulk onderzoek geeft echter slechts een partieel beeld. De populatie van meisjes die voor de jeugdrechtbank verschijnen is immers relatief heterogeen samengesteld (zie bv. BRIGHT *et al.*, 2014). In een recente studie¹ onderzochten we daarom de justitiële trajecten in de volwassenheid van een representatieve cohorte van delinquente meisjes (N=100) met een jeugdrechtbankdossier. We gaan in deze bijdrage in op de resultaten.

2. DE ONDERZOEKSPOPULATIE

In een eerste onderzoeksfase analyseerden we het jeugdrechtbankdossier van 37 meisjes in het gerechtelijk arrondissement Turnhout, en 63 meisjes in het gerechtelijk arrondissement Leuven. Met het oog op een voldoende ruime opvolgperiode in de volwassenheid, werden

¹ Onderzoek gefinancierd door het FWO (Go65212N): Delinquente meisjes worden volwassen: Een kwalitatieve analyse van hun traject naar delinquente of ‘desistente’ vrouwen. Promotor: Prof. Dr. Jenneke Christiaens, co-promotor: Prof. Dr. Els Dumortier.

de meisjes zo geselecteerd dat ze minstens 25 jaar oud waren bij de start van het veldwerk (mei 2012). De meisjes zijn geboren tussen 1974 en 1987, en verschenen voornamelijk tijdens de jaren 1990 voor de jeugdrechtbank.² Omdat we de heterogeniteit van de populatie wilden vatten, werd naast geboortjaar geen selectiecriteria gebruikt, ook niet wat betreft de gepleegde feiten. Dit laat ons toe om een representatief beeld te schetsen van de aard van MOF-dossiers die bij de jeugdrechtbank terecht kwamen in die periode.

Omdat het niet om recente dossiers gaat, kon geen beroep gedaan worden op geautomatiseerde databanken om de populatie te selecteren. De steekproef werd samengesteld op basis van vonnisboeken en 'fichebakken'. We selecteerden in deze archiefbronnen enkel dossiers die (ook) gekwalificeerd waren als MOF^{3,4}. Van de 100 dossiers waren er 88 gekwalificeerd als zuiver MOF. In totaal 10 dossiers waren als MOF en POS⁵ gekwalificeerd. Eén dossier handelde over 'onbuigzaamheid' (het toenmalige artikel 36.1) en in het andere dossier ging het om de combinatie van onbuigzaamheid en MOF.

In totaal 68% van de meisjes waren van Belgische origine.⁶ Verder bevonden zich ook 12 Roma-meisjes in de populatie (12%) en 10 meisjes met minstens 1 ouder afkomstig uit een ander Europees land (10%). Ten slotte waren er nog 6 meisjes met 1 of 2 ouders afkomstig uit Marokko en/of Algerije (6%), en 4 meisjes met andere origine (4%).⁷

3. HET JEUGDBESCHERMINGSTRAJECT

Van de 100 geselecteerde dossiers beschikken we voor 17 meisjes niet over alle gegevens inzake het jeugdbeschermingstraject. Dit wegens de onvolledigheid van het geconsulteerde dossier (N=2), door het feit dat het meisje ook een dossier had op een andere jeugdrechtbank (N=3) of omdat het gaat om Roma-meisjes⁸ (N=12). Bijgevolg kunnen we voor wat betreft het aantal en de aard van de gevonniste feiten tijdens het jeugdtraject slechts uitspraak doen over 83 dossiers.

De leeftijd van het eerste contact met de jeugdrechtbank schommelt tussen 10 en 18 jaar met een gemiddelde van 15 jaar.⁹ Bekijken we de feiten waarvoor de meisjes veroordeeld werden door de jeugdrechtbank (zie tabel 1), dan blijkt dat een groot aandeel meisjes slechts voor 1 feit veroordeeld werd (44,6%; N=37). Daartegenover staat een relatief klein aandeel dat voor 5 of meer feiten veroordeeld werd (9,6%; N=8). Bovendien blijken 11 meisjes (13,3%) als gevolg van sepot of vrijspraak voor geen enkel feit veroordeeld te zijn. Doorgaans betreft dit zeer lichte feiten (bv. winkeldiefstal) of feiten die als niet bewezen geacht werden.

² Voor 70% van de meisjes werd het dossier geopend tussen 1991 en 1999.

³ Als misdrijf omschreven feit.

⁴ In een eerste fase vonden we in Turnhout op die manier 37 dossiers. In Leuven waren er heel wat meer dossiers beschikbaar, hier selecteerden we telkens het vierde dossier in de chronologische lijst (opgesteld op basis van datum opening dossier), en gingen we door tot we in totaal 100 dossiers hadden.

⁵ Problematische opvoedingssituatie.

⁶ We brachten origine in kaart op basis van de geboorteplaats van de ouders. Indien beide ouders geboren waren in België, noteerden we 'Belg' als origine.

⁷ 1 Chinees meisje, 1 meisje met een Chileense moeder, en 2 geadopteerde meisjes (India; Colombia).

⁸ Vaak blijkt dat deze meisjes ook dossiers hebben in andere arrondissementen, maar dan onder een andere naam. Het is echter onmogelijk om alle aliassen te kennen en zo na te gaan of zij ook elders een dossier hebben.

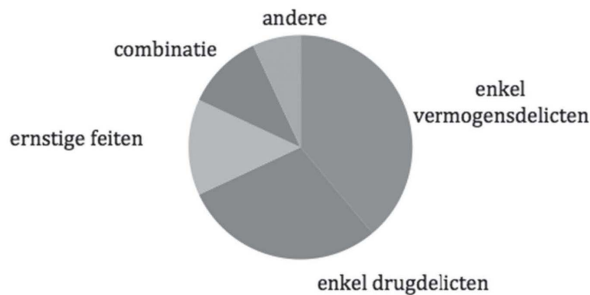
⁹ Voor 12 (Roma-)meisjes kon de leeftijd niet berekend worden omdat de geboortedatum onbekend was.

TABEL 1. AANTAL FEITEN WAARVOOR VEROORDEELD DOOR DE JEUGDRECHTBANK

	N	%
0	11	13,3%
1	37	44,6%
2	14	16,9%
3	6	7,2%
4	7	8,4%
≥ 5	8	9,6%
TOTAAL	83	100%

Als we de 11 meisjes zonder veroordeling buiten beschouwing laten (N=72), dan blijkt dat meer dan de helft (51,4%) van de populatie slechts voor 1 feit veroordeeld werd. Voor deze 72 meisjes bekeken we de aard van de gevonniste feiten (zie figuur 1). De analyse toont aan dat het vooral gaat om dossiers betreffende enkel vermogensdelicten (N=28; 38,9%). Concreet gaat dit meestal om lichte feiten zoals winkeldiefstal. Dossiers die enkel drugdelicten betreffen (N=21; 29,2%) handelen meestal over *druggebruik* (al dan niet in groep). Ernstige feiten zoals brandstichting en roofmoord vinden we slechts in een minderheid van de dossiers terug (N=10; 13,9%). De overige dossiers betreffen een combinatie van verschillende soorten delicten (N=8; 11,1%), meestal een combinatie van vermogens- en drugdelicten, of over andere feiten (N=5; 6,9%).

FIGUUR 1. AARD FEITEN WAARVOOR VEROORDEELD DOOR DE JEUGDRECHTBANK

4. JUSTITIËLE TRAJECTEN IN DE VOLWASSENHEID

In een tweede onderzoeksfase werden de justitiële trajecten in de volwassenheid van de populatie onderzocht. We gebruiken hier het concept 'justitiële trajecten' en niet 'delinquente trajecten' omdat we *geregistreerde* justitiecontacten (veroordelingen, detenties) in kaart brengen. Dit 'officiële' parcours komt niet noodzakelijk overeen met het reële delinquente traject (zie bv. *dark number*).

Voor alle 100 meisjes werd een uittreksel uit het Centraal Strafregerregister opgevraagd, en werd in de databank van het Directoraat-Generaal Penitentiaire Inrichtingen nagegaan of zij ooit in de gevangenis verbleven. Zo gingen we na of zij in de volwassenheid in contact

kwamen met het strafrechtssysteem. Uit zoekingen in het Rijksregister¹⁰ blijkt dat 5 vrouwen uit de cohorte reeds overleden zijn.¹¹ Zij worden buiten beschouwing gelaten in de bespreking van de verdere trajecten.

4.1. Veroordelingen in de volwassenheid

Eind februari 2014 werden de uittreksels uit het Centraal Strafregister geconsulteerd. Op dat moment waren de personen uit de cohorte tussen 27 en 40 jaar oud. We beschikken dus over een opvolgperiode van 9 tot 22 jaar vanaf de meerderjarigheid. Zoals gezegd bevinden er zich 12 Roma-meisjes in de populatie. Aangezien zij vaak verschillende adressen en geboortedata gebruiken, is het quasi onmogelijk om hen op te sporen in officiële databanken (NUYTIENS *et al.*, 2015). Indien zij toch teruggevonden worden, dan blijkt de informatie niet altijd even betrouwbaar. In tabel 2 worden dan ook de waarden meegegeven zowel met als zonder deze meisjes.¹²

Uit de analyse blijkt dat er verschillende justitiële trajecten te onderscheiden zijn.¹³ Wanneer we de ontbrekende waarden buiten beschouwing laten, dan blijkt dat 48 van de 83 vrouwen (57,8%) een blanco strafblad hebben. Terwijl 19,3% enkel veroordelingen van de politierechtbank heeft opgelopen (N=16), werd 9,6% minstens 1 keer veroordeeld door de correctionele rechtbank (N=8). De overige 11 vrouwen liepen zowel een veroordeling van de politierechtbank als van de correctionele rechtbank op (13,3%). In totaal 35 vrouwen hebben dus geen blanco strafblad. Bijna de helft van deze groep (N=17; 48,6%) werd slechts 1 keer veroordeeld, en 13 vrouwen liepen tussen 2 en 5 veroordelingen op. In totaal 5 vrouwen werden meer dan 5 keer veroordeeld. Voor 4 vrouwen betrof dit zowel veroordelingen van de politierechtbank als van de correctionele rechtbank, voor 1 vrouw ging het enkel om politieveroordelingen. Slechts 2 van deze 5 vrouwen liepen meer dan 10 veroordelingen op (respectievelijk 14 en 20).

TABEL 2. VEROOORDELINGEN STRAFBLAD

	N	%	N	%
Blanco	48	50,5%	48	57,8%
Politierechtbank	16	16,9%	16	19,3%
Correctionele rechtbank	8	8,4%	8	9,6%
Politierechtbank en correctionele rechtbank	11	11,6%	11	13,3%
Onbekend (Roma)	12	12,6%	-	-
TOTAAL	95	100%	83	100

¹⁰ Het personeel van de griffie van de jeugdrechtbank zocht op of deze personen nog in leven waren. De onderzoeker heeft noch zelf opgezocht in de databank, noch meegekeken, zodat er geen conflict was met het respect voor privacy (cf. kenbaar maken van andere gegevens zoals adres). Eén meisje stierf op 16-jarige leeftijd aan een virus. De rouwbrief vonden we terug in het dossier. Via het internet vernamen we dat één vrouw op 35-jarige leeftijd vermoord werd. De doodsoorzaak van de anderen konden we niet achterhalen. Voor de 12 Roma-meisjes ontbreekt betrouwbare informatie, en kunnen we niet met zekerheid zeggen of zij nog in leven zijn.

¹¹ Hoewel dit redelijk veel lijkt gezien de leeftijdscategorie, heeft eerder onderzoek een verhoogde mortaliteit bij (ex-)delinquenten blootgelegd (NIEUWBEERTA & PIQUERO, 2008; PIQUERO *et al.*, 2011).

¹² Meisjes met een onvolledig jeugdrechtbankdossier (in totaal 5; zie supra) tellen we hier wel mee, omdat we louter kijken naar de justitiële trajecten in de volwassenheid zonder dit te koppelen aan de jeugdbeschermingsgeschiedenis. Dit zullen we pas in een latere fase van het onderzoek doen.

¹³ Merk op dat veroordelingen tot een politiestraf na 3 jaar gewist worden, behalve wanneer de gevolgen van het vonnis zich over meer dan 3 jaar uitstrekken of wanneer het gaat om het vervallen van een rijbewijs wegens lichamelijke ongeschiktheid (art. 619 Sv). Bovendien zijn sommige gegevens niet zichtbaar wanneer ze voor wetenschappelijk onderzoek worden opgevraagd, zoals veroordelingen waarvoor amnestie werd verleend (NUYTIENS *et al.*, 2015).

Deze veroordelingen hebben vooral betrekking op vermogensdelicten (49%) en verkeersdelicten (37,7%) (tabel 3).

TABEL 3. FEITEN WAARVOOR VEROORDEELD IN VOLWASSENHEID

	N	%
Vermogensdelicten	181	49
Diefstal met braak, inklimming / valse sleutels	127	
Diefstal	20	
Diefstal met geweld / bedreiging	8	
Vernieling	6	
Andere	7	
Heling	5	
Valsheid in geschriften / oplichting / afzetterij	8	
Verkeersgerelateerde delicten	139	37,7
Verkeer	106	
Rijden onder invloed van alcohol / drugs	16	
Zwartrijden	13	
Vluchtmisdrijf	4	
Drugdelicten	24	6,5
Drugs	24	
Delicten tegen personen	18	4,9
Slagen en verwondingen	15	
Bedreiging met een aanslag	2	
Onopzettelijke slagen en verwondingen	1	
Openbare orde	7	1,9
Verboden wapendracht	4	
Openbare dronkenschap	2	
Weerspanningheid	1	
TOTAAL	369	100%

De vermogensdelicten bestaan hoofdzakelijk uit inbraken (127 van de 181 feiten). Echter, het profiel van 1 vrouw vertekent de resultaten; zij werd veroordeeld voor 107 inbraken. Indien we deze feiten weglaten, dan worden de verkeersdelicten de grootste categorie (53%). Drugdelicten (6,5%), delicten tegen personen (4,9%) en delicten betreffende de openbare orde (1,9%) zijn relatief gezien veel minder aanwezig. Opvallend is dat niemand veroordeeld werd voor zeer ernstige delicten zoals moord, doodslag, gijzeling of brandstichting.

4.2. Detenties in de volwassenheid

We gingen na of de vrouwen uit de cohorte ooit in de gevangenis hebben verbleven tijdens hun meerderjarigheid (zie tabel 4).¹⁴ Deze informatie werd een eerste keer opgezocht in de databank SIDIS-Griffie (augustus 2013). Een tweede opzoeking (update) vond plaats in mei 2015 in de vernieuwde databank: SIDIS-Suite.¹⁵ Merk op dat enkel detenties in België geno-

¹⁴ Van 5 meisjes is bekend dat ze in de gevangenis hebben verbleven tijdens hun *minderjarigheid*. Destijds kon de jeugdrechter de minderjarige voor maximum 15 dagen in een huis van arrest laten opsluiten (het vroegere artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming van 1965).

¹⁵ In deze databank wordt nog meer uitvoerige informatie per gedetineerde opgenomen (bv. gegevens omtrent bezoekers, adviezen voor stafuitvoeringsmodaliteiten, ...). Voor meer informatie over SIDIS-Suite, zie: http://justitie.belgium.be/nl/nieuws/andere_berichten/news_2015-01-27.jsp

teerd worden in deze databanken. Omdat de vrouwen in 2015 tussen de 28 en 41 jaar waren, beschikken we hier over een opvolgperiode van 10 tot 23 jaar vanaf de 18e verjaardag.

TABEL 4 – DETENTIES IN DE VOLWASSENHEID (08/2013)

	N	%	N	%
Neen	71	74,8%	71	85,5%
Ja	12	12,6%	12	14,5%
Onbekend (Roma)	12	12,6%	-	-
TOTAAL	95	100%	83	100

Zoals tabel 2 aantoont, kunnen we slechts van 12 vrouwen met zekerheid zeggen dat ze ooit in de gevangenis verbleven tijdens de meerderjarigheid. Bij de eerste consultatie in 2013 waren er dit nog maar 9. Van deze 12 vrouwen kwamen er 5 in de gevangenis terecht relatief kort na het bereiken van de meerderjarigheid (18 en 20 jaar), 4 vrouwen belandden voor het eerst achter tralies tussen 20 en 25 jaar, en voor de overige 3 vrouwen was dit tussen 25 en 31 jaar. Deze laatste 3 vrouwen zijn diegenen die pas in SIDIS opdoken bij de tweede consultatie (2015).

De detentie is ofwel het resultaat van een voorlopige hechtenis (N=5) ofwel het gevolg van een veroordeling (N=7). De 5 vrouwen die enkel een voorlopige hechtenis ondergingen, werden korte periodes opgesloten (variërend tussen 1 maand, en 6 maanden en 8 dagen). Vier vrouwen ondergingen 1 periode van voorlopige hechtenis, de andere vrouw werd 2 maal in voorarrest genomen. De 7 vrouwen die (ook) als gevolg van een correctionele veroordeling in de gevangenis verbleven, hebben er tussen 1 en 3 detentieperiodes opzitten. Hun voorhechtenissen zijn relatief kort (tussen 18 dagen, en 3 maanden en 18 dagen). De detenties als gevolg van een veroordeling zijn doorgaans ook van relatief korte duur (tussen 8 dagen,¹⁶ en 1 jaar 11 maanden en 29 dagen). Lange detentieperiodes komen quasi niet voor in de onderzoekspopulatie. Slechts 1 vrouw zat op het moment van de consultatie van de databank (2015) in de gevangenis. Zij verbleef er op dat moment al bijna 4 jaar.

5. DISCUSSIE EN CONCLUSIE

In deze bijdrage bespraken we de bevindingen van een studie over de justitiële trajecten in de volwassenheid van 100 meisjes met een MOF-jeugdrechtbankdossier in Leuven en Turnhout.¹⁷ De meisjes uit deze representatieve cohorte kwamen voornamelijk in contact met de jeugdrechtbank voor lichte, vaak eenmalige feiten. Doorgaans gaat het om kleine vermogensdelicten, druggebruik of een combinatie van beiden. Slechts in 13,9% van de dossiers vinden we veroordelingen terug voor een ernstig feit.

De lange-termijn opvolging van de populatie toont aan dat de meerderheid geen geregistreerde contacten heeft met het strafrechtelijke systeem in de volwassenheid.¹⁸ Zo blijkt dat 57,8% (N=48) van de (nog levende) vrouwen waarvan we over betrouwbare gegevens beschikken (N=83), een blanco strafblad heeft. Het justitiële traject in de volwassenheid

¹⁶ 1 vrouw verbleef ook 1 dag (virtueel) in de gevangenis. Zij kon na zelfaanbod meteen beschikken in afwachting van elektronisch toezicht (strafonderbreking).

¹⁷ Hoewel dit niet het doel was van dit kwalitatieve onderzoek, wijzen we er op dat de resultaten mogelijk niet generaliseerbaar zijn naar andere arrondissementen.

¹⁸ Zoals vermeld hebben we enkel zicht op *geregistreerde* justitiële contacten. De reële betrokkenheid bij delinquentie kan dus hoger liggen, en de delinquente trajecten kunnen dus afwijken van de hier in kaart gebrachte justitiële trajecten.

van de vrouwen die wél een strafblad hebben (N=35), blijkt relatief licht. Voor 16 vrouwen gaat het enkel om veroordelingen van de politierechtbank. Bovendien werd de helft van de vrouwen met een strafblad slechts eenmaal veroordeeld, en gaat het doorgaans om eerder lichte feiten. Geen enkele vrouw werd veroordeeld voor zeer zware feiten. Vergelijkend met het jeugdtraject valt het geringe aandeel drugdelicten op. Dit zou deels verklaard kunnen worden door bijvoorbeeld het gedoogbeleid tegenover meerderjarigen en/of een kleinere pakkans.¹⁹ Het grote aantal veroordelingen voor verkeersdelicten is eveneens opvallend.²⁰ We kunnen ons afvragen of dit niet eerder een veruiterlijking is van een levensstijl (bv. administratief niet in orde zijn, rijden onder invloed, ...) dan wel van een delinquentieproblematiek.

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat het merendeel van de meisjes niet uitgroeit tot volwassen delinquenten, en al zeker niet tot ernstige of zwaar recidiverende volwassen delinquenten. Ruim driekwart van de populatie heeft geen correctionele veroordelingen opgelopen. Bovendien werden slechts 5 vrouwen meer dan 5 keer veroordeeld, en werd geen enkele vrouw veroordeeld voor zeer ernstige feiten. Deze bevindingen bevestigen eerdere studies (zie bv. MOFFITT *et al.*, 2001; LANCTÔT, 2005; ODGERS *et al.*, 2008), waar werd aangetoond dat de meeste delinquente meisjes niet doorgroeien en dat jeugddelinquentie, nog meer dan bij jongens, van voorbijgaande aard is.

Gezien de geringe zwaarte van de veroordelingstrajecten is het niet verwonderlijk dat slechts 12 van de 83 (nog levende) vrouwen waarover we betrouwbare gegevens hebben, ooit in de gevangenis hebben verbleven. De resultaten van het huidige onderzoek tonen dus aan dat er slechts een minieme overlapping is tussen meisjes met een MOF-jeugdrechtbankdossier enerzijds en vrouwen in de gevangenis anderzijds. Dit bevestigt de resultaten uit eerder onderzoek waar werd aangetoond dat relatief weinig vrouwelijke gedetineerden een MOF-voorgeschiedenis hebben (NUYTIENS, 2011). Hoewel bijna de helft van de populatie in dit onderzoek tijdens hun jeugd in contact kwam met de (buitengerechtelijke of gerechtelijke) jeugdbescherming, ging het doorgaans om POS-situaties (NUYTIENS, 2011). De vrouwen bleken voor de overgrote meerderheid *adult-onset offenders*, vrouwen die pas in de volwassenheid starten met criminaliteit. Ongeveer de helft van de groep *adult-onset offenders* werd zelfs pas na hun 30^e verjaardag voor het eerst veroordeeld, en belandde op latere leeftijd in de gevangenis. De resultaten van dit onderzoek en het huidige onderzoek bij elkaar genomen, zouden we kunnen stellen dat MOF-meisjes uit delinquentie groeien omdat het meestal *adolescence-limited offenders* zijn (MOFFITT, 1993), en dat het daarentegen vooral de POS-meisjes zijn die uitgroeien tot volwassen delinquenten, en uiteindelijk in de gevangenis terechtkomen. Om deze hypothese verder te onderzoeken zou een representatieve populatie POS-meisjes opgevolgd moeten worden tot in de late volwassenheid.

Ondanks het feit dat de meeste meisjes uit de populatie van het huidige onderzoek niet (meer) opduiken in de justitiële databanken, zijn er toch een aantal die wél nog meedraaiden (of nog steeds meedraaien) in het systeem. Deze meisjes zijn dus geen *adolescence-limited offenders*. In een volgende onderzoeksfase zullen verschillen onderzocht worden tussen meisjes die doorgroeien in delinquentie en diegenen die uit het systeem verdwijnen. We zullen daartoe het verloop van de individuele trajecten bestuderen. Op die manier kunnen we bijvoorbeeld nagaan of en hoe het jeugdbeschermingstraject correleert met het traject in de volwassenheid. We houden er evenwel rekening mee dat de vrouwen uit de populatie in de toekomst voor het eerst of opnieuw kunnen opduiken in de databanken, en dat een nog

¹⁹ We kunnen veronderstellen dat druggebruik bij meerderjarigen minder vaak plaatsvindt in de publieke ruimte, en meer achter gesloten deuren.

²⁰ Een vergelijking met het jeugdtraject is niet mogelijk. Een veroordeling voor verkeersdelicten is immers eerder uitzonderlijk bij minderjarigen, o.a. omdat zij pas vanaf 18 jaar een wagen mogen besturen. Bovendien worden verkeersdelicten (16-18j) behoudens uitzonderingen berecht door de politierechtbank.

langere termijn opvolging in andere bevindingen kan resulteren. We zullen in de toekomst daarom ook regelmatige updates van onze gegevens uitvoeren.

6. REFERENTIES

- BRIGHT, C.L., KOHL, P.L. & JONSON-REID, M. (2014). Females in the Juvenile Justice System: Who Are They and How Do They Fare? *Crime & Delinquency*, 60(1), 106-125.
- COLMAN, R.A., KIM, D.H., MITCHELL-HERZFELD, S. & SHADY, T.A. (2009). Delinquent Girls Grown Up: Young Adult Offending Patterns and Their Relation to Early Legal, Individual, and Family Risk. *Journal of Youth and Adolescence*, 38(3), 355-366.
- LANCTÔT, N. (2005). Que deviennent les adolescentes judiciairisées près de dix ans après leur sortie du Centre jeunesse ? *Criminologie*, 38(1), 139-162.
- MOFFITT, T.E. (1993). Adolescence-limited and life-course persisting antisocial behavior: a developmental taxonomy. *Psychological Review*, 100(4), 674-701.
- MOFFITT, T.E., CASPI, A., RUTTER, M. & SILVA, P.A. (2001). *Sex differences in antisocial behaviour*. Cambridge: Cambridge University Press.
- NIEUWBEERTA, P. & PIQUERO, A. R. (2008). Mortality Rates and Causes of Death of Convicted Dutch Criminals 25 Years Later. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 45(3), 256-286.
- NUYTIENS, A. (2011). Small numbers, big problems. *Het levensverhaal en (jeugd)delinquente traject van vrouwelijke gedetineerden*. Brussel: VUBPress.
- NUYTIENS, A., JASPERS, Y. & CHRISTIAENS, J. (2015). Trajecten van uit handen gegeven jongeren in de volwassenheid. *Panopticon*, 36(3), 248-265.
- ODGERS, C.L. *et al.* (2008). Female and male antisocial trajectories: From childhood origins to adult outcomes. *Development and Psychopathology*, 20, 673-716.
- PIQUERO, A.R., FARRINGTON, D.P., SHEPHERD, J.P. & AUTY, K. (2011). Offending and Early Death in the Cambridge Study in Delinquent Development. *Justice Quarterly*, 31(3), 445-472.

CRIMINOLOGIE EN METHODOLOGIE / CRIME & CRIMINAL JUSTICE STATISTICS & METHODOLOGY

De opkomst van de private veiligheidssector in België?

PAUL PONSAERS¹

- ^a Prof. dr. emeritus UGent, Departement Criminologie, Strafrecht & Sociaal Recht (Corresp.: Paul.Ponsaers@ugent.be).

In deze bijdrage gaan we in op de vraag waar we in België staan met betrekking tot de verhouding publieke-private politie en of we hier al dan niet in de toekomst verandering in mogen verwachten. Terwijl voorgaande regeringen steeds een vrij terughoudende positie hadden aangehouden in verband met de inschakeling van de private veiligheidssector ten voordele van de publieke politie, ligt het in de lijn van de verwachtingen dat de huidige centrumrechtse regering een ander beleid zal ontwikkelen, mede doordat besparingen op het overheidsapparaat één van de centrale thema's van deze regering blijkt te zijn.

Toen België op 25 mei 2014 naar de stembus trok voor de jongste federale verkiezingen werd uiteindelijk op 11 oktober 2014 een nieuwe regering gevormd, bestaande uit een voorheen onuitgegeven coalitie van Vlaams-nationalisten (N-VA), liberalen (Open Vld en MR), christendemocraten (CD&V). Deze regeringssamenstelling maakte een einde aan ruim 25 jaar aanwezigheid van Franstalige socialisten in de regering. Als minister van 'Veiligheid